

Koldingbogen

ÅRSTAL:	2012
FORFATTER:	Stig Bjerregaard
TITEL:	Kolding-Bramdrup Skytteforening i 150 år.
KORT RESUME:	Kolding Skytteforening og Bramdrup Skytteforening, der blev fusioneret i 1976.

KOLDING-BRAMDRUP SKYTTEFORENING I 150 ÅR

AF STIG BJERREGAARD

Den 14. august 1862 kl. 4 eftermiddag samlede et antal mænd på Kolding Rådhus med det formål at stifte en skytteforening for Kolding og omegn. Bestyrelsen kom til at bestå af borgmester M.A. Monrad, der blev formand, gårdejer P. Mikkelsen, Nr. Bjert, sognefoged A. Schultz, Dalby, købmand P. Brandorff, Kolding og partikulier Skovgaard, Kolding.

Dermed var "Skytteforeningen for Kolding By og Omegn" en realitet.

Formålet med foreningen var "at forøge den vordende soldats tillid til sit våben" i en tid, hvor den danske nationalstat skulle forsvares. Vi må huske på, at krigen 1848-50 stadig var tæt på, og kampen om Slesvigs forhold til Danmark var ikke afgjort. Det blev det så i 1864 og ikke til Danmarks fordel.

Efter krigen i 1864 steg interessen for foreningen markant. 1867 oprettedes et egentlig skyttekorps "Stejlbjergjægerne". Her blev der ikke lagt skjul på det militære grundlag, med nutidens øjne var det vel nærmest et hjemmeværn. Skydeøvelserne blev suppleret med eksercits m.m., og skytterne bar uniform.

Der var stil og streng disciplin dengang. Protokollen beretter, at mødetiden var kl. 5 om morgenen, søndag den 26. maj 1867. To "menige" var udeblevet, og de blev afhentet på deres bopæl. Senere slap man med en bøde på 2 mark for at udeblive eller komme for sent. Man marcherede til ridehuset i Kol-

dinghus Staldgård, hvor der var "forberedende øvelser". Herefter marcherede man til skydning på Stejlbjerg Eng med musik og fane i spidsen. Under skydningen her blev "Musketér nr. 16" idømt bod for tobaksrygning på ladepladsen.

Der blev også festet. Søndag, den 21. juni 1868 mødtes man kl. 4.45 om morgenen og marcherede til Schöffers skov i Nr. Bjert, hvortil man ankom kl. 6. "Efter at man havde drukket kaffe og indtaget forfriskninger, nøjedes man (af sikkerhedshensyn?) med øvelser i geværgreb samt skydning med løst krudt. En sang forfattet i dagens anledning af doktor Flemmer blev afsunget". Stejlbjergjægerne blev imidlertid ophævet allerede i 1869, og herefter koncentrerede de sig mere om skydning som idræt suppleret med gymnastik.

Skydningen foregik i begyndelsen på et areal ved Staldgården, men i 1867 etableredes en skydebane på 300 alen, dvs. 188 meter og et klubhus i Munkensdam, der dengang blev kaldt Stejlbjerg Eng. Da anlægget blev for dyrt for foreningen, blev det få år efter overdraget til Kolding Borgerlig Skydeselskab med den aftale, at Kolding Skytteforenings medlemmer også måtte benytte det.

Fra de første år kan desuden fortælles, at "Grundlovskomitéen" i 1871 forærede foreningen 10 rigsdaler til indkøb af en salonrifel. I 1881 beslutter foreningen sig til at gå

Stejlbjergjægerne, ca. 1868.

over til skydning med bagladegeværer. Dog skulle nye skytter i begyndelsen fortsat anvende forladegeværer på 100 alens afstand.

Foreningens første æresmedlem, købmand Anton Simonsen, blev udnævnt i 1906 efter 30 års medlemskab af foreningens bestyrelse, heraf 14 år som formand. Ved landsskyttestævnet i 1908 i Silkeborg vandt farver V. Utzon kongens ærespræmie. En ualmindelig flot sølvpokal, der i dag er at finde i Koldinghusmuseets sølvsamling. Ved 50 års jubilæet i 1912 blev der afholdt en stor skydning med efterfølgende fest, der gav et overskud på kr. 306,11. Damekomitéen skænkede ved denne lejlighed foreningen en ny dobbelt silkefane broderet med foreningens navn. Fanen hænger i dag i klublokalet på Platinvej.

Forholdene på banen i Munkensdam var efterhånden blevet for trange, og i 1921 blev et nyt anlæg i Komarksbuskene i udkanten af Marielundskoven taget i brug. Her havde Kolding Skytteforening skydebaneanlæg frem til 1976. I 1925 indledtes et samarbejde med salonskytteforeningen Koldinghus, således at denne fik rådighed over 4 stk. 50 meter baner i Komarksbuskene.

To af Kolding Skytteforenings trofaste medlemmer og ledere i gennem mange år, direktør Jens Schrøder og farver V. Utzon, udnævntes til æresmedlemmer af foreningen i 1926. Jens Schrøder havde desuden været formand for Vejle Amts Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforening fra 1901 til 1926 og fra 1910 til 1926 medlem af overbestyrelsens skydeudvalg.

Kolding Skytteforening, ca. 1912.

Skytterne i Kolding klarede sig godt. Ved amtsskydningen i Vejle i 1933 vandt Kolding vandrekranen. Foreningen blev nr. 1 i riffel-skydning, og nr. 1 i salonskydning. Desuden vandt Kolding Vejle Amts Skytteforenings vandrepokal for andet år i træk. I 1936 vandt Kolding igen vandrepokalen, denne gang til ejendom. Pokalen står i dag sammen med andre fornemme trofæer i udstillingskabet i klublokalet på Platinvej.

I 1937 skete der en sammenslutning af Kolding Skytteforening og Salonskytteforeningen Koldinghus. Skydningen indendørs på 15 meter kom samtidig i faste rammer. Skydning-

gen fandt bl.a. sted i cykelhandler Stæchmanns værksted i Søndergade. Ved foreningens 75 års jubilæum i 1938 blev der afholdt et skydestævne i Vingsted. Selv om det regnede hele dagen, deltog ca. 100 skytter. På 250 meter var der Koldingskytter på de 5 første pladser: Malermester Ole Rosenby vandt Kolding bys ærespræmie foran cykelhandler C. A. Stæchmann og bådebygger A. M. Pedersen, mens den senere formand for foreningen, maskinarbejder Anker Østergaard blev nummer 4. På 5. pladsen kom C. Thye. Festen sluttede med kaffebord på kroen i Vingsted.

Skydebaneanlægget i Komarksbuskene blev beslaglagt af tyskerne under besættelsen, og anlægget var delvist ødelagt, da Kolding Skytteforening overtog det igen i 1945. Der måtte en omfattende renovering til, før det igen kunne tages i brug med en præmieskydning den 2. september 1945. Denne første skydekongurrence efter befrielsen blev gennemført dels med våben lånt af modstandsbevægelsen, dels med våben, som var blevet "gemt" før den 9. september 1943, da alle skytteforeningsvåben skulle afleveres til politiet efter tysk ordre.

I 1948 vedtoges det at bygge et nyt 50 meter skydebaneanlæg, og dette anlæg kunne tages i brug i 1950. På foreningens generalforsamling den 28. marts 1950 blev malermester Ole Rosenby og vinkyrer Peter T. Christensen udnævnt til æresmedlemmer.

Efter mange forhandlinger om et sted at skyde 15 meter indendørs fik foreningen tilladelse til at indrette sig i bunkeren på Tvedvej, tæt ved nuværende Østerbrogade, og den 3. januar 1951 blev banen vist frem for borgmester Peter Beirholm, kommunens sportsudvalg og pressen. Banen blev indviet med

Kolding Skytteforening. Afslutningen på vinterens 15 m skydning i bunkeren ved Tvedvej. Yderst til venstre lederen Robert Birk, 1958.

Fra afslutning på sommerskydningen 1959. Med ryggen mod huset ses kasserer H.P. Sørensen og formand Anker Østergaard. På den anden side af døren Edwin Østergaard, Niels Paaske, Holger Jørgensen og Preben Toustrup Andersen. Med ryggen nr. 3 fra venstre nuværende formand Stig Bjerregaard.

en konkurrenceskydning mellem Nørup, Herring, Odense, Aarhus og Kolding, datidens absolut stærkeste byer i riffelskydning.

I 1962 fejredes 100 års jubilæet om eftermiddagen den 11. august med reception og efterfølgende aftenfest i Industriforeningen i Jernbanegade. Her blev cykelhandler C. A. Stæchmann udnævnt til foreningens 6. æresmedlem. Samme weekend var der også et større stævne i Komarksbuskene.

Foreningen var blevet medlem af Dansk Skytte Union, og ikke mindst gennem samarbejdet i skytteforeningen "Østjyden" høstede

koldingskytter som Robert Birk, Sotterup-Nissen samt Anker Østergaard og sønnen Edwin Østergaard store triumfer som jyske og danske mesterskaber samt landsholdsdeltagelse. Edwin Østergaard var således meget tæt på OL-deltagelse i Tokyo i 1964.

Den indendørs skydning på 15 meter var efterhånden blevet en meget populær disciplin, men der var store problemer med at finde egnede lokaler. Bunkeren på Tvedvej var fjernet for at give plads for den nye handelsskole, i dag IBC, og foreningen havde ikke midler til et nybyggeri. En midlertidig skyde-

bane blev etableret i KIF-hallen på den anden side af Tvedvej. Her kunne der afholdes skydning på keglebanen, når keglespillerne holdt friaften, og i lokalet ved side af var der ungdomsklub med diskotek. Her skruede de unge op for musikken, så de ikke kunne høre skydningen, og derved havde vi musik til skydningen! Det gik fint sammen, men det var i længden uholdbart, og i januar 1969 lykkedes det foreningen at tage et nyindrettet anlæg i KFUM-Hallens kælder i brug. Samtidig oprettedes en ny pistolafdeling i foreningen, hvilket sammen med den nye 15 meter bane betød en medlemstilgang på ca. 300 % efter en længere stilstandsperiode. Nu gik det igen fremad, og det lykkedes i 1971 de 4 riffelskytter Bo Lilja, Søren Andersen, Otto Kristensen og Stig Bjerregaard at vinde DM i holdskydning på 50 meter i ny dansk rekord.

Skydebanerne i Komarksbuskene var efterhånden stærkt forældede, og samtidig gjorde forskellige restriktioner, at det næsten var umuligt at benytte dem. Der indledtes forhandlinger med Kolding Kommune om en modernisering, men kommunen ville nedlægge både vores anlæg, jagtforeningernes flugtskydningsanlæg ved den gamle banesti og Bramdrup Skytteforenings anlæg ved Sønderholmsvej, alt sammen for at udvide golfbanen og under henvisning til, at støjniveauet fra skydningerne ville genere det nye sygehus.

Løsningen kom først efter at de to skytteforeninger var blevet sammenlagt, og borgmester Bent Rasmussen var tiltrådt. Fusionen mellem Kolding Skytteforening og Bramdrup Skytteforening fandt sted i marts 1976. Man enedes derefter om et mageskifte mellem

kommunen og den nydannede Kolding-Bramdrup Skytteforening. Kommunen overtog arealet ved Sønderholmsvej, som Bramdrup Skytteforening havde skødt på, medens skytteforeningen overtog en industrigrund (inkl. en tidligere landbrugsbygning) på Platinvej. Langdistanceskydning måtte derefter opgives i Kolding.

Bramdrup Skytteforening var oprettet i 1868. Lærer J. P. Dreyer var første formand og var ligesom gårdejer H. Rønning, Bøgelund initiativtager til oprettelsen. Foreningen måtte indstille sit virke fra 1873-79 og igen 1881-86. Aktiviteterne genoptoges derefter med gårdejer Hans Damkjær som formand og Jens Holt og lærer Anton Eriksen som delingsførere. Gymnastik var indført, men blev dog ret hurtigt opgivet igen. Frem til besættelsens ophør i 1945 var Bramdrup Skytteforenings virke meget lig Kolding Skytteforenings. I 1947 fik man mulighed for at købe arealet ved Sønderholmsvej, hvor man havde skydebaner. Prisen var 6000 kr., og kapitalen blev rejst dels ved at sælge en stor mængde tysk ammunition, som man havde erhvervet ved krigens afslutning, dels ved et lån hos kromanden A. Kristensen, et lån som efterfølgende blev afdraget med 500 kr. hvert halve år. Der blev også etableret en indendørs 15 meterbane i et kælderrum på Bramdrup Skole. Omkring 1968 dalede interessen stærkt. Ved fusionen med Kolding Skytteforening fulgte 2 æresmedlemmer, nemlig Michael Christensen og Harry Jensen.

Den 1. april 1976 opnåedes miljøgodkendelse af skydebanen på Platinvej 65, og herefter fulgte en kæmpemæssig frivillig arbejdsindsats fra foreningens medlemmer med at indrette og ombygge de bestående staldbyg-

Bo Lilja, 1984. Foto: P. Thastum.

ninger. Det var først tilendebragt i 1982 efter over 40.000 timers arbejde.

Det gav et stort løft til klubben, at riffel-skytten Bo Lilja i 1976 deltog ved OL i Montreal.

Bo Lilja deltog igen ved OL i Los Angeles i 1984 og præsterede her det bedste skyde-resultat for Danmark i 60 år, en 5. plads, med samme points som 4. pladsen. I 1992 deltog Bo Lilja ved OL for 3. gang. Desuden opnåede pistolskytten Finn Damkjær også flotte resultater, ikke mindst ved de militære verdensmesterskaber, hvor det blev til en 2. plads.

På foreningens generalforsamling i 1997

blev Orla Christensen efter 30 års virke som kasserer udnævnt til skytteforeningens 9. æresmedlem.

Pistolskydebanen på 25 meter var efterhånden blevet for lille, og den udvidedes derfor i 1999 til det dobbelte, eller i alt 10 baner, og et nyt vendeanlæg indkøbtes. Foreningen har altid forsøgt at følge med tiden, og i 2010 indkøbtes 10 stk. elektroniske skiver til 50 meter skydning. Samtidig udbyggedes 25 meter pistolbanen, således at der også kan skydes med kappeklædt ammunition samt sortkrudt. Den ene 10 og 15 meter bane ombyggedes i 2012, således at de elektroniske skiver kan flyttes ind og anvendes her i vinterhalvåret. Det var således en supermoderne skytteforening, der den 14. august 2012 fejrede sit 150 års jubilæum.

Kolding-Bramdrup Skytteforenings bestyrelse ved 150 års jubilæet 2012. Forreste række fra venstre: Henriette Boisen, formand for børne- og riffeludvalg, Stig Bjerregaard, formand og Jørgen Dam, kasserer. Bageste række fra venstre: Morten Sørensen, materialeforvalter, Kenneth Seeger Wadt, næstformand, Hans Christian Larsen, pistoludvalgsformand og Casper Kildegaard, sekretær.